

Mustvee valla eelarvestrateegia 2020-2024

MUSTVEE 2020

Sisukord

SISSEJUHATUS	3
1. MAJANDSLIK OLUKORD RIIGIS	4
2. SOTSIAALMAJANDSLIK OLUKORD MUSTVEE VALLAS	8
3. EELARVESTRATEEGIA EELARVEOSAD	12
3.1. Põhitegevuse tulud	12
3.2. Põhitegevuse kulud	14
3.3. Investeeringustegevus	15
3.4. Finantseerimistegevus	20
3.5. Likviidsete varade muutus	21

SISSEJUHATUS

Mustvee valla eelarvestrateegia on koostatud vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (edaspidi KOFS) § 20 sätestatule. Eelarvestrateegia koostamine on kohalikele omavalitsustele (edaspidi KOV) kohustuslik alates 2012. aastast.

Eelarvestrateegia koostamise eesmärk on tagada valla eelarvestamise jätkusuutlikkus.

Eelarvestrateegia on eelseisvate aastate rahalisi võimalusi käsitlev finantsplaan, mis lähtub selle koostamise hetkel teada olevatest teguritest. Eelarvestrateegiat uuendatakse igal aastal täpsustades eelseisva aasta kavasad ning täiendades aastase prognoosi võrra. Seega kohandatakse valla plaane vastavalt muutustele majanduskeskkonnas ning valla arengueesmärkides. Eelarvestrateegia on aluseks valla eelarve eelnõu koostamisel.

Vastavalt KOFS § 20 lõikele 1 koostatakse eelarvestrateegia arengukavas püstitatud eesmärkide saavutamiseks. Eelarvestrateegias tuleb esitada kohaliku omavalitsuse üksuse, eelarvestrateegia vastuvõtmisele eelnenud aasta tegelikud, jooksva aasta eeldatavad ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud, kulud, olulisemad tegevused investeeringute osas, investeeringute kogumaksumuse prognoos ja võimalikud finantseerimisallikad, eeldatav finantseerimistegevuse maht ja likviidsete varade muutus, informatsioon eelarvestrateegia perioodiks kavandatavatest kohalike maksude ja maamaksumäära muudatustest.

Dokumendi koostamine algas 2020.a. septembris. Dokument esitati oktoobri kuus volikogu komisjonidele ning novembri alguses volikogule. Esitatud täiendused ja ettepanekud arutatakse oktoobri- ja novembrikuus ja selle alusel tehakse parandused ning esitatakse novembri lõpus volikogule kinnitamiseks.

Strateegia koostamisel on lähtutud 2020.a. riigieelarve strateegia koostamise põhiprintsiipidest – eelkõige vastutustundlikust ja konservatiivsest poliitikast, eesmärgiks on tegevuste jätkusuutlikkus.

Vallaeelarve strateegia on seotud mitmete riigipoolsete rahadega, mis tulevad eelarvesse tasandus- ja toetusfondina või mõne muu sihtotstarbelise vahendina.

Valla asutuste struktuuri optimeerimine jätkub – töötatakse vallavalitsuse ja majandusvaldkondade struktuuri kallal ja vaadatakse üle kõik asutused.

Õpilaste arvud koolides vähenevad – seoses sellega vaadatakse üle koolide võrgustik ning koolihoonete paiknemine, asukohad ning koolihoonete rekonstrueerimine.

1. MAJANDSLIK OLUKORD RIIGIS

Aluseks on võetud rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos.

Vabariigi Valitsus kuulutas 12. märtsil 2020 välja eriolukorra, et tõkestada koroonaviiruse levikut Eestis. Eriolukord kestis kuni 17. maini 2020.a.

Viiruse majandusmõju jääb Eestis ja Põhja-Euroopas ELi keskmisest väiksemaks ning jaotub väga ebaühtlaselt tegevusalade lõikes.

Nii Eesti kui ka teiste maailma riikide majandused on olukorras, millele on ajaloost raske leida pretsedenti. Demokraatlik turumajandus pole harjunud nii radikaalsete katkestustega globaalsetes tarneahelates, liikumiskiirangutega inimestele ning teatud teenuste tootmise ja tarbimise keelamisega. Erinevalt kümne aasta tagusest olukorrast ei ole see kriis sündinud majanduse sisemistest tasakaalustamatustest, vaid tootmine, tarbimine ja tulu teenimine on takistatud rahvatervise kaitse nimel.

Vaatamata uudsele olukorrale on ökonomistide *soovitused majanduspoliitikele üllatavalt üksmeelsed* – kasutades raha- ja eelarvepoliitika kõiki võimalusi, tuleb tagada elanike võime tarbida neid kaupu ja teenuseid, mida tarbida on võimalik. Ühtlasi tuleb hoida inimeste kindlustunnet, et ettevaatusmotiivist kantud säästmise suurenemine ei takistaks nõudluse ja sedakaudu tootmise taastumist liikumiskiirangute taandudes.

2020. aastal ei ole järsust majanduslangusest pääsu ühelgi maailma arenenud riigil. ELi majandus kahaneb praeguste prognooside kohaselt u 8% ega jõua veel järgmise aasta lõpuks eelmise aasta tasemele. Majanduse käekäik riigiti sõltub eelkõige sellest, millised olid piirangud majandustegevusele viiruse kiire leviku perioodil kevadsuvel ning kuidas rakendatakse piiranguid edaspidi, kuni nakkusohu kontrolli alla saamiseni. Lisaks on oluline, kui suure osakaaluga on turismi ja vaba aja veetmisega seotud tegevusalad riigi majanduses, kus sissetulekud jäävad veel pikaks ajaks madalaks, ning kui tõhusaks osutuvad valitsuste abimeetmed.

Arusaadavalt on *selles kriisis haavatavamad soojema kliimaga lõunapoolsed ELi riigid*, kus sissetulekud näiteks majutus-toitlustussektoris on üle 6% SKPst, samas kui Eestis on need vaid 2% lisandväärtusest. Siiski töötab Eestis nendel kahel tegevusalal 4,5% hõivatutest – väiksem osakaal sissetulekutest on tingitud madalast palgatasemest nendes teenindavates valdkondades.

Eesti majanduse sõltuvus välituristide kulutustest on viimastel aastatel vähenenud, kuid need moodustasid 2019. aastal siiski 5,5% SKP-st ehk 1,6 mld eurot.

Majanduse edasise käekäigu dikteerib selles kriisis viiruse kontrolli alla saamine, milles ei ole veel täit selgust. Seetõttu on määramatus tuleviku ees seekord eriti suur. Rahandusministeeriumi prognoos lähtub eeldusest, et järgmise aasta jooksul saadakse viiruse levik kontrolli alla.

Prognoosi põhistsenaariumi kohaselt *kahaneb Eesti SKP sellel aastal 5,5% ja kasvab järgmisel aastal 4,5%*, jäädes 2021. aasta lõpul 2019. aasta lõpu tasemele alla u 1%. Eelmise aasta sügisel prognoositud tasemest jääb aga Eesti SKP ka veel 2023. aastal 4% madalamaks. See stsenaarium eeldab, et riikide poliitika hoiavad ära nõudluse olulise languse viiruse mõjust otseselt mõjutamata majandussektorites, ehk majanduslangus ei muutu laiapõhjaliseks.

Töötajate sissetulekute langus palgatulust piirdub 2020. aastal 4%ga tänu töötasu hüvitisele. 2021. aastal väheneb hõive veelgi, keskmise palga kasv peatub ning töötus tõuseb aastakeskmisena 8%ni. Sissetulekud palgast ja sotsiaalsiiretest jäävad 2020. aastal vaid veidi eelnevale aastale alla (alla 1%), marginaalseks, kuna pole ette näha ei palgatulu ega pensionide olulist suurenemist.

Eratarbimise viivad 2020. aastal 5% langusesse lisaks vähenevatele sissetulekutele ka eriolukorra aegsed tarbimispiirangud ning ebakindlus, kuna keskmise pensioni kasv oli kevadel 11%. Sissetulekute kasv jääb 2021. aastal ilmselt tõttu suurenev säästmise. Ebaselgus tuleviku ees vähendab kindlasti ka erasektori investeringuid, mida valitsuse abimeetmed ei suuda täielikult kompenseerida. **Ekspordi kasv järgib välisnõudluse arengut**, mis välisurgudele orienteeritud tööstuse suure osakaalu tõttu majanduses on oluliseks majandusarengu teenäitajaks.

Valitsussektori nominaalne eelarvedefitsiit langeb kriisi tõttu sel aastal 6,6%ni SKPst, mis on samas kevadise lisaeelarvega võrreldes 3,5% SKPst võrra parem tulemus. Kriisi tõttu on eelmise aastaga võrreldes oodata maksutulude 5% langust, mis mõjutab kõiki valitsussektori tasandeid. Samas kulutase lisaeelarve kriisileevendusmeetmete tulemusel kasvab. Eelarvepositsioon püsib miinuses ka järgnevatel aastatel, vähenedes 2024. aastaks 3,1%ni SKPst. Maksutulude kasv jääb majanduskasvust väiksemaks peamiselt tööturu tagasihoidlikuma taastumise tõttu. Kulude tase on aga kriisist vähem mõjutatud ning ei lange ka kriisi- meetmete lõppemisel.

Nii käesoleva kui ka järgnevat aastate **struktuurne eelarvepositsioon** on samuti puudujäägis. 5,7%ne puudujääk sel aastal ning 5,9%ne järgmisel aastal tähendab majandusele arvestatavat stiimulit, mis aitab kriisi negatiivseid majanduslikke mõjusid vähendada. Eelarveeeglite järgimine on vabastusklausli rakendumise tõttu ajutiselt peatunud.

Tabel 1. Majanduskasvu prognoos 2020-2024 (%)

	2006–2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1. SKP reaalkasv	2,3	5,0	-5,5	4,5	3,5	3,0	2,3
2. SKP nominaalkasv	6,9	8,4	-5,6	6,4	6,0	5,8	4,6
2a. SKP jooksevhindades (mld €)		28,1	26,5	28,2	329,9	31,7	33,1

Töötasu hüvitis pehmendas oluliselt kriisi mõju. Tööpuudus kasvab käesoleva aasta lõpuni. Tööpuuduse kasv on olnud mõõdukas.

Tööturg sattus selles kriisis tugeva löögi alla, kuid kiiresti välja töötatud töötasu hüvitise tugimeede hoidis ära eelmise kriisiga sarnase koondamiste laine. Kriisi tõttu kadus ligikaudu 20 tuhat töökohta, kuid osa sellest on praeguseks taastunud. Eriolukorra algusest alates on registreeritud töötute arv suurenenud ligikaudu 13 tuhande inimese võrra ning jõudnud 7,6%ni.

Töötuse väiksemat kasvu võrreldes töökohtade langusega on piiranud ka see, et osa kadunud töökohtadest oleks täidetud välismaalastega, kuid viirusest tingitud liikumispiirangute tõttu jäi Eestisse tulemata suurusjärgus 6 tuhat lühiajalist töötajat. Samuti on kriisi ajal suurenenud mitteaktiivsus, st töö kaotades loobuvad osad inimesed töö otsimisest või ei ole nad suutnud täita töötuks registreerimiseks vajalikke tingimusi.

Rohkem kui viiendik töötajatest sai töötasu hüvitist

Töötukassa poolt makstaval töötasu hüvitisel oli väga oluline roll kriisi mõjude pehmendamisel ning see pakkus ettevõtetele abi töökohtade säilitamisel, et piirangute kaotamisel suudaksid nad võimalikult sujuvalt oma tegevusega jätkata. Kokku taotles perioodil märts kuni juuni hüvitist ca 17,5 tuhat ettevõtet oma 137 tuhandele töötajale ehk iga neljas-viies töötaja sai riigilt tuge. Suurim roll hüvitisel oli majutuses ja toitlustuses, kus 80% töötajatest said töötasu hüvitist. Hüvitise osakaal oli kõrge ka kunsti, meelelahutuse (40%), töötleva tööstuse (31%), ehituse (21%) ning halduse ja abitegevuse (25%) tegevusalades. Üllatuslikult koondamised

suvekuudel ei suurenenud, kuigi märtsi-mai töötasu hüvitise saanute koondamise keeld lõppes juba juulikuus. Töötasu hüvitist võib kindlasti pidada edukaks kriisiaegseks meetmeks, mis pidurdas tööpuuduse kasvu.

Hõive hakkab kasvama järgmise aasta lõpus

Juunikuu töötasu hüvitisega seotud koondamise keeld, mis kehtis ca 32 tuhandele töötajale, sai septembri alguseks täielikult läbi ning lõppemas on ka siseturismi hooaeg, mistõttu võib sügiskuudel oodata tööpuuduse suurenemist.

Kevadine eriolukord ja riigi toonane majandusprognosis muutis **kohalikud omavalitsused** ettevaatlikuks ning nad hakkasid vähendama nii oma tegevuskulusid kui ka investeeringuid. Kuigi vahepealne maksulaekumine ning uus majandusprognosis näitab majanduse ja omavalitsuste tulude osas positiivsemat olukorda, ei mõjuta see eeldatavasti enam oluliselt omavalitsuste käitumist allesjäänud kuude osas. Ka ei ole ebakindlus tuleviku osas kadunud, mis väljendub soovis hoida tugevamat finantsseisu. Pärast kevadist prognoosi on riik andnud omavalitsustele täiendavalt ka toetusi ca 130 mln euroses mahus nii tulude vähenemise katteks kui ka täiendavate investeeringute toetamiseks. Kohalike omavalitsuste eelarve ülejäägiks ootame sel aastal 92 miljonit eurot ehk 0,3% SKP-st.

2. SOTSIAALMAJANDSLIK OLUKORD MUSTVEE VALLAS

01.02.2017. a. jõustus Vabariigi Valitsuse 26.01.2017.a. määrus nr 23, mille alusel moodustus 25.10.2017.a. Avinurme valla, Kasepää valla, Lohusuu valla, Mustvee linna ja Saare valla ning Torma valla Võtikvere küla ühinemise teel uus omavalitsusüksus – Mustvee vald, mis on ühinenud omavalitsusüksuste üldõigusjärglane.

Mustvee vald soovib pakkuda oma kogukonna liikmetele ja külalistele parimat keskkonda elamiseks, õppimiseks, töötamiseks ning vaba aja veetmiseks.

Uue valla volikogu ja valitsus asuvad Mustvee linnas, teenuskeskused paiknevad Lohusuu ja Avinurme alevikes ning Kääpa ja Kasepää külades.

Vallas asuvad lasteaiad, koolid, kultuuriasutused ja raamatukogud pakuvad vallaelanikele neile vajalikke teenuseid. Valla territooriumil asuv Peipsi järv ja paljud vaatamisväärsused pakuvad silmarõõmu ja hingekosutust ning erinevaid puhkevõimalusi nii kohalikele elanikele kui ka kaugemalt tulnuile.

Tabelis on välja toodud Mustvee valla näitajad 2017.a. – 2019.a. statistika ametist.

Mustvee valla valik näitajaid	2017	2018	2019
Rahvaarv, 1. jaanuar	5 617	5 537	5 469
Elussünnid	28	36	34
Surmad	102	99	104
Sisseränne	207	179	168
Väljaränne	212	185	217
Kohalikud eelarved, tuhat eurot			
Põhitegevuse tulud kokku	7 901,5	7 816,6	8 102,7
füüsilise isiku tulumaks	2 736,6	2 986,0	3 380,0
Põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse	8 892,3	8 319,9	8 878,9
üldised valitsemissektori teenused	1 536,6	1 133,7	1 206,7
majandus	1 296,4	582,0	810,4
vaba aeg, kultuur ja religioon	1 111,1	1 004,1	1 564,5
haridus	3 610,3	3 959,6	3 996,7
sotsiaalne kaitse	571,0	549,7	720,3
Toetus toimetulekupiiri tagamiseks, eurot	55 609,7	59 758,6	73 569,9
Registreeritud töötud	107	110	102

Palgatöötaja kuu keskmine brutotulu, eurot	949,15	1 003,10	1 063,64
Brutotulu saajad keskmiselt kuus	1 829	1 794	1 832
Lasteaiad	6	5	5
Lapsed	169	156	145
Koolid	5	5	5
Õpilased	487	470	450

Mustvee vallas on 01.01.2020.a. seisuga 5 435 elanikku, 1 linn, 2 alevikku, 56 küla.

Mustvee vallas on 5 kooli ja 5 lasteaeda ning 1 huvikool.

Koolides õpib 2020/2021 õppeaastal kokku 426 õpilast, s.h. Avinurme Gümnaasiumis 157 , Peipsi Gümnaasiumis 127, Mustvee Koolis 76 , Voore Põhikoolis 41 ja Lohusuu koolis 25 õpilast. 2019/2020 õppeaastal õppis Mustvee Valla koolides 450 õpilast.

Lasteaedades käib kokku 155 last, s.h. Mustvee Lasteaias 62, Avinurme Lasteaias 42, Voore-Kääpa Lasteaias 38 ja Lohusuu 13 last.

Mustvee vallas on 2 kultuurikeskust, 2 rahvamaja, 2 vabaajakeskust, laululavad ja pargid. Saare piirkonna kultuurielu korraldavad valla poolt loodud 2 sihtasutust: SA Kalevipoja Koda Kääpal ja SA Voore Aktiviseerimiskeskus Voorel.

Mustvee vallas on Mustvee Raamatukogu, mille koosseisus on 6 haruraamatukogu ning 1 väliteeninduspunkti, mis asub Ulvi külas.

Haruraamatukogud tegutsevad:

- 1) Avinurme alevikus;
- 2) Kasepää külas;
- 3) Lohusuu alevikus;
- 4) Kükita külas;
- 5) Kääpa külas;
- 6) Voore külas.

Mustvee vallas tegutsevad järgmised muuseumid ja püsinäitused: Mustvee vanausuliste muuseum ja Kaalumuuseum, Kalevipoja Muuseum Kääpal, Peipsimaa muuseum ja Peipsi järve elutuba Kasepääl.

Mustvee vallas tegutseb 10 kogudust, mis peavad 10 sakraalhoonet, nende seas on nii kirikud kui palvelaid.

Peamised suunad lähiaastatel:

1. Valla asutuste struktuuri optimeerimine jätkub – üle vaadatakse vallavalitsuse struktuur, haridusasutuste võrk, kultuuriasutused, majanduse struktuur ja samuti kõik teised asutused;
2. Õpilaste arvud koolides vähenevad – seoses sellega vaadatakse üle koolide võrgustik ning koolihoonete paiknemine, asukohad ning koolihoonete rekonstrueerimine, uue hariduskeskuse ehitamine.

Tabel 2. Mustvee valla 2019.a. eelarve täitmine ja 2020.a. eeldatav täitmine KOFS - i kohases eelarvestruktuuris:

Tunnus	Nimetus	2019. a eelarve täitmine	2020. a eeldatav	Muutus 2020 v 2019 % - des
PÕHITEGEVUSE TULUD		8 102 725	8 243 015	1,73
30	Maksutulud	3 690 069	3 723 700	0,91
3000	Füüsilise isiku tulumaks	3 380 027	3 414 400	1,02
3030	Maamaks	309 857	309 000	-0,28
3044	Reklaamimaks	185	300	62,16
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	648 384	633 752	-2,25
35	Saadud toetused tegevuskuludeks	3 760 284	3 882 563	3,25
35200	Tasandusfond	1 139 814	1 163 357	2,06
35201	Toetusfond	2 194 021	2 619 206	19,38
35000	Muud saadud toetused tegevuskuludeks	426 449	100 000	-426,45
38	Muud tegevustulud	3 988	3 000	-24,77
PÕHITEGEVUSE KULUD		7 824 986	7 747 506	-0,99
45	Antavad toetused tegevuskuludeks	699 428	500 812	-28,40
5	Muud tegevuskulud	7 125 558	7 213 744	1,24
50	sh personalikulud	4 605 913	4 898 744	6,36
55	sh majanduskukud	2 513 662	2 332 950	-7,18
60	sh muud kulud	5 984	15 000	150,67
	Põhitegevuse tulem	277 739	495 509	78,40

INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU		-755 253	-1 056 423	39,88
381	Põhivara müük +/-)	20 035	0	
15	Põhivara soetus (-)	-472 791	-3 517 548	
	sh projektide omaosalus	-194 124	-956 284	
3502	Põhivara soetuseks saadav	278 667	2 561 264	
4502	Põhivara soetuseks antav	-405 663	-50 000	
650	Intressi- ja viivisekulud (-)	-47 263	-50 139	6,08
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+)/PUUDUJÄÄK (-))		-477 514	-560 914	17,46
FINANTSEERIMISTEGEVUS KOKKU		203 853	338 759	66,18
2585	Kohustuste võtmine (+)	1 482 069	619 000	-58,24
2586	Kohustuste tasumine (-)	-1 278 216	-280 241	356,11
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)		-589 056	-222 155	-366 901
Nõuete ja kohustuste saldode muutus		-315 396	0	0
LIKVIIDSETE VARADE SUUNAMATA JÄÄK AASTA LÕPUKS		1 484 396	1 262 241	
sh sihtsuunitlusega summad			1 262 241	

Võrreldud on 2020.a. eeldatavat tegelike tulude, kulude, investeeringute ja finantseerimistingute täitmist 2019.a. eelarve tegeliku täitmisega.

3. EELARVESTRAATEEGIA EELARVEOSAD

3.1. Põhitegevuse tulud

Tabel 3. Põhitegevuse tulud

Tulud	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	8 102 725	8 243 015	7 861 132	8 006 369	8 193 261	8 351 385
Maksutulud	3 690 069	3 723 700	3 774 916	3 913 540	4 093 752	4 245 130
sh tulumaks	3 380 027	3 414 400	3 465 616	3 604 240	3 784 452	3 935 830
sh maamaks	309 857	309 000	309 000	309 000	309 000	309 000
sh muud maksutulud	185	300	300	300	300	300
Tulud kaupade ja teenuste müügist	648 384	633 752	661 352	667 965	674 645	681 391
Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 760 284	3 882 563	3 420 864	3 420 864	3 420 864	3 420 864
sh tasandusfond	1 139 814	1 163 357	1 163 357	1 163 357	1 163 357	1 163 357
sh toetusfond	2 194 021	2 619 206	2 157 507	2 157 507	2 157 507	2 157 507
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	426 449	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Muud tegevustulud	3988	3 000	4 000	4 000	4 000	4 000

Põhitegevuse tuludena käsitletakse eelarvestrateegia vastavalt KOFS-ile järgis tulusid:

- Maksutulud;
- Tulud kaupade ja teenuste müügist;
- Saadavad toetused;
- Muud tegevustulud.

Mustvee valla tulud on 2021.a. planeeritud 7 861 132 €, s.o. 4,63 % väiksemad kui 2020.a. ja 2022.a. 1,85 % suuremad ja 2021.a. ja 2023.a. 2,33 % suuremad ning 2024.a. 1,93 % suuremad võrreldes eelnevate aastatega.

Maksutulud, s.h. tulumaksu laekumine on planeeritud 2020.a. 1,02 % suurem kui 2019.a. laekumine, 2021.a. 1,5 % suurem kui 2020.a. laekumine, 2022.a. 4 % suurem kui 2021.a., 2023.a. 5 % suurem kui 2022.a. 2024.a. 5 % suurem kui 2023.a.

Mustvee valla tulumaksu laekumise prognoosides on lähtutud järgmisest:

1. Elanike arv ja maksumaksjate arv jääb enam vähem samale tasemele või väheneb tasapisi;
2. Brutosissetulek jätkab tõusu sama aeglaselt kui praegu;
3. Residendist füüsilise isiku maksustavast tulust laekub elukohajärgsele kohalikule omavalitsusele 11,63 residendist füüsilise isiku maksustavast tulust.
4. jälgitud on ka 2020.a. laekumist.

Maamaks on planeeritud 2024.a. sama mis 2019.a.

Tulud kaupade ja teenuste müügist laekumine on planeeritud 2020.a. 2,26 % väiksem kui 2019.a. tegelik täitmine, 2021.a on planeeritud tõus 4,35 % võrreldes 2020.a., 2022.a. kuni 2024.a. on paneeritud tulud kaupade ja teenuste müügist tõus 1 % aastas.

Saadavad toetused tegevuskuludeks on 2020.a. suurenenud 15,39 % võrreldes 2019.a. täitmisega.

Tegelike tasandus- ja toetusfondi summad on planeeritud esialgsele 2020.a. tasemele. Seoses eriolukorraga riigis eraldati lisarahasid toetusfondi 2020.a. 461 709 € ehk 19,38 % rohkem kui 2019.a. ja lisaks põhivara toetuseks 410 000 €, juhul kui lepingud allkirjastatakse 2020.a. lõpus.

Tasandusfond on planeeritud 1 163 357 € alates 2020.a. kuni 2024.a.

Toetusfondi on planeeritud alates 2021.a. kuni 2024.a. 2 157 507 €.

Muud saadud toetused tegevuskuludeks suurema osa 2019.a. koosneb ühinemistoetusest ja ka hajaasustuse programmi toetus, EAS-i projektid, õppelaenu ja muud. Alates 2020.a. ei maksta ühinemistoetust.

2017.a maksti ühinemistoetust 358 303 € ja 2018.a. 754 650 €, 2019.a. 377 325 €.

Muud tegevustulud on vee erikasutus, saastetasud.

3.2. Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulude koostamisel on võetud aluseks hetke olukord ning volikogu poolt vastuvõetud otsused.

Peamised tegurid, mis annavad võimaluse põhitegevuse kulusid vähendada:

- Valla hallatavate asutuste reorganiseerimise võimalused;
- Alaeelarvetes sisemiste ressursside otsimine;
- Kulude struktuuri optimeerimine;
- Hoonete, rajatiste maksimaalne kasutamine;
- Valla poolt osutatavate teenuste, toetuste, dotatsioonide vähendamine;
- Valla poolt võetud kohustuste, mis ei ole seadusega pandud, vähendamine;
- Valla varadega seotud kulude alandamine varade vähendamise teel;
- Ühishangete tegemine, mis annaks efekti kaupade tellimisel tsentraliseeritult.

Põhitegevuse kulud sisaldavad toetusi, personalikuluseid, majandamiskulusid ja muid kulusid.

Tabel 4. Põhitegevuse kulude jaotus majandusliku sisu järgi

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Põhitegevuse kulud	täitmine	eeldatav täitmine	eelarve	eelarve	eelarve	eelarve
Põhitegevuse kulud kokku	7 824 986	7 747 506	7 858 485	7 980 189	8 143 802	8 190 812
Antavad toetused tegevuskuludeks	699 428	500 812	500 812	500 812	500 812	500 812
Muud tegevuskulud	7 125 558	7 246 694	7 357 673	7 479 377	7 642 990	7 688 000
sh personalikulud	4 605 913	4 898 744	5 045 706	5 197 077	5 352 990	5 400 000
sh majandamiskulud	2 513 662	2 332 950	2 236 967	2 252 300	2 260 000	2 260 000
sh muud kulud	5 984	15 000	75 000	30 000	30 000	30 000

Põhitegevuse kuludena käsitletakse eelarvestrateegias vastavalt KOFS-ile järgmisi kulusid:

- Antavad toetused;
- Muud tegevuskulud.

Muud tegevuskulud koosnevad personalikuludest, majandamiskuludest ja muudest kuludest.

Põhitegevuse kulud on planeeritud 1,00 % väiksemad kui 2019.a. eelarve täitmine. Alates 2021.a. on planeeritud kulude 1,86 % %, 2022.a.1,55 %, 2023.a. 2,05 % ja 2024.a. 0,55 % võrreldes eelneva aastaga.

Antavaid toetuseid on planeeritud alates 2020.a. kuni 2024.a. 500,812 €. a. 2019.a. maksti toetust SA Mustvee Tervisele tervisekeskuse ehitamiseks ja sisustamiseks.

Personalikulude tõus on planeeritud 2020 .a. 6,36%, 2021.a. kuni 2023.a. 3 % ja 2024.a. 0,88%, võrreldes eelnevate aastatega.

2021.a. personalikuludesse ei ole sisse arvestatud üldise alampalga ega pedagoogide alampalga tõusu.

Majandamiskuludes on planeeritud vähenemine 2020.a. võrreldes 2019.a.7,18 %, järgnevatel aastatel, s.o 2021.a. -4,11 %, 2022.a. 0,69 %, 2023.a. .0,34% ja 2024.a. samale tasemele mis 2023.a.

3.3. Investeerimistegevus

Investeerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse eelarvestrateegias KOFS-i regulatsioonist tulenevalt järgmisi elemente:

- Põhivara soetus
- Põhivara müük
- Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine
- Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine
- Osaluse soetus
- Osaluse müük
- Muude aktsiate ja osakute soetus
- Muude aktsiate ja osakute müük
- Antavad laenud
- Tagasilaekuvad laenud
- Finantstulud ja kulud

Tabel 5. Investeermistegevus

Investeermistegevus	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Investeermistegevus kokku	-1 056 423	-595 247	-154 000	-273 800	-249 000
Põhivara müük (+)					
Põhivara soetus (-)	-3 517 548	-696 799	-268 000	-1 255 000	-6 900 000
sh projektide omaosalus	-956 284	-543 247	-102 000	-222 800	-200 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	2 561 264	153 552	166 000	1 032 200	6 700 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-50 000	0	0	0	0
Finantskulud (-)	-50 139	-52 000	-52 000	-51 000	-49 000

Tabel on koostatud tegevusvaldkondade ja investeermisobjektide kaupa 2020.a. - 2024.a.

Tabel 6. Investeermisobjektid

Investeeringuobjektid	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
03 Avalik kord ja julgeolek	50 000	0	0	0	0
Avinurme tuletõrjedepoo	50 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000				
04 Majandus	2 366 171	619 799	150 000	60 000	800 000
Kasepää ÜVK etapp	208 500	234 630			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	208 500	234 630			
Vilusi ÜVK				60 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				60 000	

Teede ja tänavate korrashoid		140 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		140 000			
Mustvee Vallavara teede ja tänavate korrashoid		36 100			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		36 100			
Mustvee-Kasepää kergliiklustee	764 216				
<i>sh toetuse arvelt</i>	649 584				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	114 632				
Tammispää-Mustvee kergliiklustee					800 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					700 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					100 000
Lohusuu aleviku silla renoveerimine		50 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		50 000			
Lohusuu aleviku kergliiklustee	200 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>	200 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Avinurme kergliiklustee	210 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>	210 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Mustvee lõunamuuli renoveerimine	647 842				
<i>sh toetuse arvelt</i>	434 934				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	212 908				
Avinurme keskväljaku renoveerimine		124 069			
<i>sh toetuse arvelt</i>		93 052			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		31 017			
Kääpa kergtee			150 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			100 000		

<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			50 000		
Kääpa ja Voore ÜVK	310 239				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	310 239				
Voore sild	15 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	15 000				
Mustvee turuväljak	10 374				
<i>sh toetuse arvelt</i>	8 874				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 500				
Põllu 12, Avinurme lauda lammutus		20 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>		18 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		2 000			
Voore 2 vana sauna lammutamine		5 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>		4 500			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		500			
Pihkva 2 abihoone lammutus		10 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>		9 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		1 000			
06 Elamu ja kommunaalmajandus	13 700	10 000	100 000	0	0
Voore ja Kääpa külade tänavavalgustuse rekonstrueerimine			60 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			50 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			10 000		
Ulvi kortermaja lammutus		10 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>		9 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		1 000			
Mustvee kalmistu piirdeaed	13 700		40 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>	10 000		10 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	3 700		30 000		

08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	137 677	67 000	8 000	60 000	0
Mustvee Raamatukogu katuse remont ja sisetööd		10 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		10 000			
Kasepää laululava ja rannaala	12 586	5 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>	10 886				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 700	5 000			
Paadihoidmiskohad ja slipp Lohusuu Avijõe suudmesse				60 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				49 200	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				10 800	
Voore laululava		37 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>		20 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		17 000			
Lohusuu jõe äärne puhkeplats		6 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		6 000			
Lohusuu laululava remont ja korrastus			8 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			6 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			2 000		
Peipsimaa muuseum II korrus	125 091	9 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>	86 986				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	38 105	9 000			
09 Haridus	950 000	0	10 000	1 135 000	6 100 000
Avinurme Spordihoone, staadioni ja vana kooli rekonstrueerimine II etapp				600 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				555 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				45 000	
Avinurme lasteaed				500 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				400 000	

<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				100 000	
<i>Voore Põhikooli renoveerimine</i>	950 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>	950 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Mustvee Hariduskeskus					6 100 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					6 000 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					100 000
Lohusuu staadion ja mänguväljak				35 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				28 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				7 000	
Lohusuu Põhikooli tööõpetusemaja välitreppide ja siseseinte remont			10 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			10 000		
KÕIK KOKKU	3 517 548	696 799	268 000	1 255 000	6 900 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	2 561 264	153 552	166 000	1 032 200	6 700 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	956 284	543 247	102 000	222 800	200 000

3.4. Finantseerimistegevus

Mustvee Vallavalitsusel oli 2018.a. algul 9 laenulepingut ja 1 täisteenusliisingu leping Swedbank AS - ga kogu summas 2 771 297,39 € ja jääk kohalikus valuutas 2 484 697,73 €. Laenulepingud on investeerimislaenud ja käibevaralaenud. Sõlmitud oli ka 1 sõiduki liisinguleping.

Kuna ühinenud valdadel on AS Swedbankiga erineva pikkusega ja erinevate intressimääradega lepingud, siis lähtudes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punktist 8, võttes aluseks Mustvee Vallavalitsuse ja Mustvee Vallavolikogu arengu- ja eelarvekomisjoni seisukohad, otsustati konsolideerida laenud ja refinantseerida vaid olemasolevaid lepinguid.

Pikaajalised kohustused 30.09.2020.a. seisuga on 3 589 242 €, s.h. Swedpangale 2 969 538 € (6 kuu euribor+1,28 % 19.03.28) SEB pangale 457 395€ (6 kuu euribor+1,34 % 25.12.29.a.), Keskkonnainvesteeringute Keskusele 30 434 € (6 kuu euribor+1,00% 01.03.23.a.), Danske Pangale 64 374 € (23.12.29.a.) ja Luminor Pangale 67 500 € (27.12.23.a.) ja sõlmitud on 2 sõiduki liisingu lepingud.

Netovõlakooormus on 31.12.2019.a. tegelike kulude järgi Mustvee Vallavalitsusel 29,90 %, 2020.a. planeeritava täitmise järgi on 36,20 %, 2021.a. 45,50 %, 2022.a. 46,20 %, 2023.a. 47,90 % ja 2024.a. 48,10 %.

Lähiaastatel on vaja veel võtta laenu, sest omafinantseerimise võimekus vallal on madal, valla laenukoormus ligilähedane lubatule ehk 60%-le. Laenukoormusega ca 50 % on väga raske igapäevaselt toime tulla ja see on vallale väga koormav.

Planeeritud võlakohustused 31.12.2020.a. 4 243 384 €, 31.12.2021.a. 4 321 031 €, 31.12.2022.a. 4 143 031 €, 31.12.2023.a. 4 089 831 € ja 31.12.2024.a. 4 016 831 €.

Põhitegevuse tulem on eelarvet vastu võttes olnud selline, et ei piisa laenuteenindamise tagamiseks 2019.a. 277 739 €, 2020 .a. 495 509 €, 2021.a. 2 647 €, 2022.a. 26 180 €, 2023.a. 49 459 ja 2024.a. 160 573 €.

Tabel 7. Finantseerimistegevus

	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Finantseerimine					
Finantseerimistegevus kokku	338 759	77 647	-178 000	-53 200	-73 000
Kohustuste võtmine (+)	619 000	362 647	102 000	222 800	200 000
Kohustuste tasumine (-)	-280 241	-285 000	-280 000	-276 000	-273 000

3.5. Likviidsete varade muutus

Tabel 8 Likviidsed varad

Tegevused	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Likviidsete varade muutus	-222 155	-514 953	-305 820	-277 541	-161 427
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 262 241	747 288	441 468	163 927	2 500

Likviidsetes varades on vallal arvestatud, et enamik aasta jooksul kavandatust kasutatakse ära. Aasta lõpuks jäävad arvele sihtotstarbelised eraldised, mis viiakse üle järgmisesse aastasse.

Heli Viiberg

Finantsjuht